

VĚŘEJNÉ FONDY

Petr Mrkývka

Pojem

- ▶ Laštovka (1927): „VF je samostatné, účelům veřejné správy věnované jmění“ (Slovník veřejného práva)
- ▶ Právní subjektivita
- ▶ Konglomerát veřejného majetku
- ▶ Účel

Charakteristika

- ▶ Součást veřejných financí
- ▶ Součást veřejných rozpočtů
- ▶ Alternativní financování x přímé dotace
- ▶ Přímá kontrola veřejnou mocí – parlament, vláda, ministerstvo

Kategorie veřejných fondů

- ▶ Veřejné fondy *sensu largo*:
- ▶ Státní rozpočet, územní rozpočty, rozpočty komor
- ▶ Státní fondy
- ▶ Národní fond
- ▶ Účelové fondy ÚSC a jiných VP korporací
- ▶ Netržní fondy (veřejné pojistné fondy)
- ▶ Zajišťovací fondy

STÁTNÍ FONDY

Pojem a charakteristika

- ▶ Legální definice: \emptyset
- ▶ Právnícká osoba zřízená zákonem
- ▶ Účelové veřejné fondy dotací vázané na státní rozpočet
- ▶ Obligatorní název „státní fond“
- ▶ Obecná úprava: ZRP (218/2000 Sb.) 28

Zákon o státním fondu - konstrukce

- ▶ Zřízení fondu – název **státního fondu**
- ▶ Stanovení orgánu působnosti
- ▶ Finanční zdroje
- ▶ Způsob použití
- ▶ Způsob financování správních výdajů

Správní výdaje

- ▶ Výdaje spojené s činností zaměstnanců
- ▶ Úhrady členům orgánů sf stanovené zákonem
- ▶ Správní výdaje financované z dotací ze státního rozpočtu: pravidla hospodaření oss

Stávající státní fondy

- ▶ SF rozvoje bydlení
- ▶ SF životního prostředí
- ▶ SF kultury
- ▶ SF dopravní infrastruktury
- ▶ SF pro podporu a rozvoj české kinematografie
- ▶ Státní zemědělský intervenční fond

STÁTNÍ FOND ROZVOJE BYDLENÍ

- ▶ Vznik: 21.6.2000 Sídlo: OLOMOUC
- ▶ Úprava: 211/2000 Sb.
- ▶ Účel: podporovat rozvoj bydlení v ČR v souladu s koncepcí bytové politiky schválenou vládou České republiky a udržitelný rozvoj obcí, měst a regionů v souladu s veřejným zájmem
- ▶ Správce: MMR
- ▶ Statut: <http://www.sfrb.cz> - upravuje podrobnosti o činnosti Fondu a o jeho vnitřní organizaci.

Hlavní úkoly fondu

- ▶ 1. Fond hospodaří s finančními prostředky určenými **na podporu bydlení** v České republice v souladu s koncepcí bytové politiky schválenou vládou České republiky a **na udržitelný rozvoj** obcí, měst a regionů v souladu s veřejným zájmem.

- ▶ 2. Fond **podporuje** soukromé a obecní **investice** do výstavby bytů, oprav a modernizace bytů a výstavby technické infrastruktury a **financuje projekty za účelem realizace cílů veřejné politiky** v oblasti bydlení a rozvoje obcí, měst a regionů.

- ▶ 3. K plnění úkolů užívá fond své finanční zdroje v souladu s § 3 zákona a v souladu s nařízením vlády, kterým jsou stanoveny podmínky poskytování státní podpory bydlení podle jednotlivých programů.

- ▶ 4. Podle programů rozděljuje Fond finanční prostředky určené na podporu bydlení a rozvoje obcí, měst a regionů a sjednává za tím účelem **smlouvy** s bankami, obcemi i s jednotlivými příjemci podpory.

- ▶ 5. Fond rozděljuje příspěvky z poskytnutých prostředků příslušných fondů Evropské unie podle schválených projektů se zabezpečeným kofinancováním.

- ▶ 6. Fond poskytuje **poradenské služby v oblasti realizace programů** poskytování státní podpory v oblasti bydlení a rozvoje obcí, měst a regionů.

- ▶ 7. Fond analyzuje situaci v bydlení a účinnost státní podpory bydlení a navrhuje Ministerstvu pro místní rozvoj opatření v oblasti bytové politiky.

- ▶ 8. Fond realizuje **nástroje finančního inženýrství** s využitím prostředků strukturálních fondů prostřednictvím výkonu činnosti Holdingového fondu a Fondů rozvoje měst.

Příjmy fondu

- ▶ **dotace** ze státního rozpočtu,
- ▶ příjem z vydaných **dluhopisů**,
- ▶ **výnosy z dluhopisů** a hypotečních zástavních listů nakoupených v souladu se ZSFRB,
- ▶ **splátky** z poskytnutých úvěrů včetně příslušenství,
- ▶ **úroky** z vkladů, **penále**, pojistná plnění a jiné platby získané v souvislosti s použitím prostředků Fondu,
- ▶ **výnosy z veřejných sbírek** organizovaných Fondem, dary a dědictví ve prospěch Fondu,
- ▶ **prostředky ze strukturálních fondů** EU,
- ▶ přijaté **půjčky a úvěry**,
- ▶ **splátky půjček** poskytnutých do fondů obcí na opravy, modernizaci a rozšíření bytového fondu a do fondu rozvoje měst,
- ▶ **další příjmy**, pokud tak stanoví zvláštní zákon

Programy a podpory

- ▶ **Program Výstavby – Nájemní domy** - Úvěrový program na výstavbu nájemních bytů a domů či na přestavbu budov pro vymezenou skupinu obyvatel (senioři 65+, zdravotně či příjmově vymezené osoby), zletilé osoby do 30 let a osoby, jejichž obydlí zničila živelní pohroma
- ▶ **Program pro mladé – na pořízení nebo zkvalitnění bydlení** Úvěrový program na pořízení nebo modernizaci obydlí pro mladé do 36 let pečující o dítě do 15 let
- ▶ **Program Regenerace sídlišť**
- ▶ Úvěry na opravy a modernizace – **Panel 2013+**
- ▶ Úvěry na výstavbu nájemních bytů – **Program Výstavby**
- ▶ **Programy Pro obce: Úvěry na modernizaci bytů**
- ▶ **Program ŽIVEL:** Úvěr na opravy, na pořízení bydlení
- ▶ **Program Záruk:** záruky za splácení úvěrů na výstavbu nájemních bytů (NV 370/2004 Sb.)

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- ▶ Vznik: 1991 (spojení SF ochr.ovzduší + SF ochr. vod)
- ▶ Úprava: 388/1991 Sb.
- ▶ Správce: MŽP
- ▶ Statut: www.sfzp.cz
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní úkoly SFŽP

- ▶ příjem žádostí o podporu na projekty zlepšující životní prostředí a s tím spojenou konzultační a poradenskou činnost,
- ▶ vyhodnocování žádostí a přípravu návrhů pro jednání Rady Fondu a Rozhodnutí ministra,
- ▶ zajišťování smluvní agendy pro poskytování podpory, agendu smluvního ručení za poskytované půjčky,
- ▶ uvolňování finančních prostředků příjemcům podpory včetně průběžného sledování účelu použití prostředků,
- ▶ závěrečné vyhodnocování využití poskytnutých prostředků a dosažených ekologických efektů a případně stanovení a vymáhání sankcí při nedodržení smluvních podmínek pro poskytnutí podpory nebo porušení rozpočtových pravidel.

Příjmy (demonstrativní výčet)

1. **poplatky** za vypouštění odpadních vod do vod povrchových,
2. **poplatky** za vypouštění škodlivých látek do ovzduší,
3. **poplatky** podle zákona o odpadech,
4. **odvody** za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu ve výši 60% jejich celkového objemu určeného orgánem ochrany zemědělského půdního fondu,
5. **poplatky** za skutečný odběr podzemních vod ve výši 50 % jejich celkového objemu,
6. **úhrady** odváděné do státního rozpočtu za vydobyté nerosty,
7. **pokuty** uložené orgány správce Fondu a Českou inspekci životního prostředí za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí,
8. **peněžní příjmy z postihu** žadatelů za neoprávněné použití nebo zadržetí prostředků Fondu,
9. **dotace** ze státního rozpočtu,
10. **podíly na výnosu daní**,
11. **úvěry** od právnických osob,
12. **příspěvky** od tuzemských a zahraničních právnických a fyzických osob,
13. další příjmy stanovené obecně závaznými právními předpisy v jednotlivých úsecích životního prostředí.

STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

- ▶ Vznik: 1.7.2000
- ▶ Úprava: 104/2000 Sb.
- ▶ Správce: MD
- ▶ Statut: www.sfdi.cz/statut.htm
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní úkoly SFDI

- ▶ rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest.
- ▶ financování výstavby a údržby
- ▶ Podpora průzkumných a projektových prací, studijní a expertní činnosti zaměřené na dopravní infrastrukturu

Příjmy SFDI

1. **převody výnosů** z privatizovaného majetku, které jsou příjmem České republiky a s nimiž přísluší hospodařit Ministerstvu financí,
2. **výnos silniční daně** podle zvláštního právního předpisu,
3. **podíl z výnosu spotřební daně** z minerálních olejů,
4. **výnosy z časového poplatku** a nevrácených kaucí,
5. **výnosy z mýtného** a propadlých kaucí,
6. **výnosy z cenných papírů** nebo veřejných sbírek organizovaných Fondem,
7. úvěry, úroky z vkladů, penále, pojistná plnění a jiné platby od fyzických a právnických osob,
8. převody výnosů z příjmů vyplývajících pro stát z koncesionářských smluv na výstavbu, provozování a údržbu dopravní infrastruktury,
9. příspěvky z Evropské komise poskytované prostřednictvím příslušných Evropských fondů,
10. dary a dědictví,
11. dotace ze státního rozpočtu,
12. převody části výnosů z pokut uložených za správní delikty v souvislosti s provozováním vozidla, které při kontrolním vážení překročí nejvyšší povolenou hmotnost nebo jiné hmotnostní poměry podle zvláštního právního předpisu, a náhrada nákladů vážení podle zvláštního právního předpisu.

STÁTNÍ FOND KULTURY

- ▶ Vznik: 1.7.1992
- ▶ Úprava: 239/1992 Sb.
- ▶ Správce: MK
- ▶ Statut: <https://www.mkcr.cz/statni-fond-kultury-cr-42.html>
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní účel SFK

- ▶ Podpora české kultury
- ▶ Ediční počiny v oblasti periodických i neperiodických publikací
- ▶ Obnova a udržování kulturních památek a sbírek
- ▶ Výstavní a přednášková činnost
- ▶ Propagace české kultury v zahraničí
- ▶ Etc.

Příjmy SFK

- ▶ Výnosy z majetkových účastí (mimo film)
- ▶ Výnosy z cenných papírů
- ▶ Veřejné sbírky
- ▶ Loterie
- ▶ Výnosy z prodeje pohlednic, plakátů
- ▶ Dotace ze SR

Dotační okruhy

- Ochrana měkkých cílů
- Památky
- Muzea a galerie
- Ochrana kulturních statků
- Regionální a národnostní kultura
- Divadlo
- Hudba
- Tanec
- Literatura a knihovny
- Výtvarné umění
- Kinematografie a média
- TV, rozhlas a tisk pro národnostní menšiny
- Věda a výzkum
- Profesionální kulturní aktivity v zahraničí
- Církev a náboženské společnosti

STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE

STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE

- ▶ Vznik: 1.1.2013
- ▶ Úprava: 496/2012 Sb. (zákon o audiovizi)
- ▶ Správce: MK
- ▶ Statut: <http://www.fondkinematografie.cz>
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní účel SFK

- ▶ a) vykonává správu audiovizuálních poplatků, poplatku z vysílání reklamy a správních poplatků podle zákona o audiovizi,
- b) vede evidenci v oblasti audiovize,
- c) poskytuje podporu kinematografie,
- d) vykonává majetková autorská práva a majetková práva výkonných umělců, která případnou státu podle jiného právního předpisu,
- e) vykonává práva výrobce audiovizuálních děl, která na jeho právního předchůdce přešla podle jiného právního předpisu, a práva výrobce zvukově obrazového záznamu, která mu náleží podle jiného právního předpisu,
- f) přiděluje koprodukční statut podle Úmluvy nebo jiné mezinárodní smlouvy o filmové koprodukci,
- g) poskytuje filmové pobídky,
- h) vykonává činnosti stanovené jinými právními předpisy.

Příjmy SFK

- ▶ poplatek z vysílání reklamy (32 a an. 231/2001 Sb., ZPRTV)
- ▶ audiovizuální poplatky,
- ▶ správní poplatky podle ZA,
- ▶ příjem ze sjednaných podílů Fondu na zisku z podpořených projektů,
- ▶ příjmy z nakládání s majetkem České republiky, se kterým je Fond příslušný hospodařit,
- ▶ úroky z prostředků Fondu uložených v bance,
- ▶ příjmy z majetkových účastí České republiky na podnikání právnických osob ve filmovém průmyslu,
- ▶ příjmy z veřejných sbírek a loterií pořádaných ve prospěch Fondu a podpory kinematografie,
- ▶ příjmy z využití kinematografických děl, pokud byla na Fond převedena,
- ▶ příjmy za užití kinematografických děl, u nichž Fond vykonává autorská práva výrobce, která na něj přešla na základě jiného právního předpisu, a u nichž se Fond považuje za výrobce,
- ▶ příjmy z cenných papírů nabytých Fondem od jiných osob,
- ▶ dary, dědictví a odkazy pro Fond,
- ▶ odvody za porušení rozpočtové kázně včetně penále,
- ▶ dotace ze státního rozpočtu,
- ▶ dotace ze státního rozpočtu účelově určená na filmové pobídky a
- ▶ další zdroje stanovené jinými právními předpisy.

Audiovizuální poplatky

1. poplatek z kinematografického představení,
2. poplatek z poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a
3. poplatek z převzatého televizního vysílání.

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

- ▶ Vznik: 2000
- ▶ Úprava: 256/2000 Sb.,
- ▶ Správce: MZ
- ▶ Statut: www.szif.cz
- ▶ Sídlo: Praha
- ▶ Předchůdce: Státní fond tržní regulace v zemědělství

Účel SZIF

- ▶ akreditovaná platební agentura a zprostředkovatel finanční podpory, kterou Evropská unie v rámci opatření Společné zemědělské politiky poskytuje České republice z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu **EAGF**, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova **EAFRD** a Evropského rybářského fondu **EFF**.

- ▶ Přímé platby vyplácené zjednodušeným systémem, tj. na hektar obhospodařované plochy.
- ▶ Program rozvoje venkova (PRV).
- ▶ Tržní opatření Společné organizace trhu, která řeší výkyvy poptávky a nabídky na trhu a zabezpečují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší stabilitu v podnikání.

Zdroje fondu

- ▶ a) **dotace ze státního rozpočtu** na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z rozpočtu Evropské unie kromě prostředků z Národního fondu
- ▶ b) dotace ze státního rozpočtu, poskytnutá jako ostatní prostředky
- ▶ c) dotace ze státního rozpočtu účelově určená na krytí správních výdajů Fondu,
- ▶ d) **příjmy z prodeje** zemědělských výrobků a potravin nakoupených Fondem,
- ▶ e) **podpory** poskytnuté EU nebo jiným zahraničním subjektem,
- ▶ f) **úvěry** poskytnuté Fondem, úroky z vkladů Fondu, výnosy z cenných papírů, smluvní pokuty, pokuty, pojistná plnění a jiné příjmy,
- ▶ g) prostředky z **Národního fondu**,
- ▶ h) prostředky poskytnuté Ministerstvem financí,
- ▶ i) náklady spojené s výběrem pravomocným rozhodnutím uložených **finančních dávek z výroby cukru** podle 11h odst. 5 ZSZIF a náklady spojené s vymáháním finančních prostředků poskytnutých Fondem, které mají být Fondem vráceny, ve výši stanovené zvláštním právním předpisem,
- ▶ j) **vrácené** dotace a penále.